

Snif... Snif... Corsaris!

de Vicent Ferrer i Mayans

Sinopsi: Som a Eivissa, durant la primera meitat del segle XVIII la corona espanyola s'apodera de l'illa i de cop tot canvia. Els antics pirates passen a ser corsaris al servei de la nova corona, els que han de comandar ho fan des de Mallorca. I sabeu qui és que pateix tot això? És el poble: en Mateu i com ell, els pagesos, conradors i pescadors eivissencs que no fan cap mal i sovint acaben empresonats, empobrits o gairebé esclavitzats en mans dels nous senyors. Molts d'ells opten per anar a viure a Formentera, que en aquells moments era buida de gent i és en aquell raconet d'aigua blava i terra prima que els eivissencs convertits en formenterers treuen a la llum la corrupció que envolta tots el que comanden Eivissa. És així que en Mateu i els seus nous amics es converteixen en el poble de Formentera.

Personatges:

MATEU, pagès, d'uns 30 anys

CATERINA, pagesa, d'uns 30 anys

CASSIM, criat d'origen africà, d'uns 30 anys

JOFRE, corsari eivissenc, d'uns 40 anys

CONTRAMESTRE de Jofre, d'uns 50 anys

PATRÓ, d'uns 50 anys

DON CARLES, notable eivissenc, d'uns 60 anys

PRTOTONOTARI de Don Carles, d'uns 45 o 50 anys

ISABELÓ, sergent de milícies de Formentera, d'uns 25 anys

OFICIAL de la Marina Reial, d'uns 40 anys.

MILICIANES

PAGESOS

UN MARINER

SALINERS

UN GUARDIÀ

L'acció d'aquesta farsa se situa a les illes Pitiüses, a la primera meitat del segle XVIII, moment en què coexistien l'auge del corsarisme i el repoblament de l'illa de Formentera. L'ambientació històrica de la farsa permet parlar de l'esclavisme, la llibertat, la identitat, la utilització perversa del poder i les aparences enganyoses.

L'obra s'estructura en quinze quadres distribuïts en dues parts principals, que compten amb una mena d'intermedi, que és l'auca que es distribuirà al públic a mitjan representació.

Bona part de les acotacions que es troben al text pretén suggerir maneres de resoldre escènicament accions, girs argumentals, el·lipsis narratives, etc. Poden ignorar-se segons el plantejament que es vulgui donar a un eventual muntatge o dependent de les característiques tècniques de la sala.

Alguns segments del text estan en vers i esperen que algú amb els coneixements i el talent que manquen a l'autor, els vesteixi amb els arranjaments que més els escaiguin. Si això no és possible, es pot optar per assajar formes de recitació que els donin relleu.

PRIMERA PART

QUADRE 1

Abans d'obrir-se el teló, s'hi projecta una data: 1715. L'escenari representa un indret de la costa eivissenca. MATEU i alguns SALINERS entren esverats.

SALINER 1: La corona ha confiscat les salines. No m'ho puc creure!

MATEU: Diu que són botí de guerra. Em sembla que hem perdut la feina!

SALINER 2: I ara, de què viurem?

MATEU: Ja ho deien, per la Vila: “quan el mal ve d'Almansa... a tots alcança!”

SALINER 1: Ara ja sabem què vol dir, això, redimonis! Anem a Vila, a protestar davant la Universitat!

MATEU: Però si, la Universitat, també l'han abolida. Ara li diuen Ajuntament... i els regidors els trien a Mallorca.

SALINER 2: Això no pot ser! Sense la sal, Eivissa està perduda. I si els que ens governen no són d'aquesta terra...

SALINER 1: Veig venir molts anys de gran misèria per al nostre poble.

MATEU: A Menorca almenys han tengut sort.

SALINER 2: Però si Menorca és dels anglesos!

MATEU: Sí, però els anglesos no castiguen els menorquins, ni els expropien...

SALINER 1: Quina llàstima que ens hagin conquistat els castellans, i no els anglesos!

SALINER 2: (*Assenyalant un indret a l'horitzó*): Mirau!

SALINER 1: Un vaixell! Un vaixell!

SALINER 2: (*Parodiant*): Un vaixell... Un vaixell... Sembles de terra endins, tu. (*Escodrinyant l'horitzó.*) Vejam... Un galió no ho és perquè és massa petit. És una fragata, crec.

SALINER 1: No diguis animalades! Com ha de ser una fragata? On li veus la doble coberta? Deu ser... un bergantí o una goleta.

SALINER 2: Nooo. No pot ser. El pal major du vela llatina.

SALINER 1: Una galera?

SALINER 2: No duu remes. Una balandra?

SALINER 1: Massa lleugera. Mmmm!

MATEU: Deixau-vos de foteses! No veis que porta bandera de l'armada anglesa?

SALINER 2: Sí que tens vista, tu...

MATEU: Potser ve a rescatar la nostra illa.

SALINER 1: Un sol bergantí?

SALINER 2: Fragata!

MATEU: Nosaltres els ajudarem! (*Va cap al prosceni i comença a cridar cap a la embarcació, fent tota classe de gestos amb els braços.*) Ei! Ei! Aquí! Veniu! (*Als SALINERS:*) I vosaltres, què feis aquí aturats? Ajudau-me.

Els dos SALINERS van devora MATEU, al prosceni.

TOTS: Eeeeeeh! Eoooooo! Aquí! Veniu! Veniu i conquistau-nos! Veniu i conquistau-noooooooooooooos!

SALINER 1: Mirau! Està virant!